

med hälsning från ordföranden

Vi ser med tillförsikt fram emot ett nytt år för Geografen! Då förra året var ett ekonomiskt tufft år för Geografilärarnas Riksförening är det extra roligt att kunna inleda med ett par goda nyheter, som skapat nya förutsättningar för föreningen.

Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi, SSAG, har instiftat Geografiska tidskriftsfonden, en donationsfond för att göra »geografiska forskningsresultat tillgängliga på svenska för forskare, lärare, studenter och en bredare allmänhet». Läs stadgarna för fonden i sin helhet på sidan tre. Medel ur fonden ges i första hand för att stödja utgivningen av Geografiska Notiser, som i dag är den enda tidskriften på svenska med tydlig geografisk profil. Vi hoppas att denna form av samarbete kommer att skapa god ekonomisk hållbarhet för tidskriften, som härmed kommer i åtnjutande av SSAGs långsiktiga, etiska och framgångsrika förvaltning och i förlängningen minskar beroendet av Skolverkets utgivningsbidrag, som minskat under en mängd år. SSAG förvaltar redan en mängd geografiska fonder, varav en del är instiftade för över 100 år sedan.

Geografiska tidskriftsfonden kommer att bygga sitt kapital på donationer – såväl små som stora – och är således öppen för donationer. Samtliga donatorer kommer att nämnas, om de inte önskar annat, i Geografiska Notiser. Alla geografins vänner kan här stödja Geografiska Notiser.

Nästa goda nyhet är att vi också inleder ett samarbete med Sydsvenska Geografiska Sällskapet som från och med detta nummer erhåller Geografiska Notiser till sina medlemmar under ett år. För Geografilärarnas Riksförening innebär det ett tillskott i kassan för att fortsätta kunna ge ut Geografiska

Notiser samt att vi också kommer att trycka föreningsinformation från Sydsvenska Geografiska Sällskapet. Samarbetet kommer att utvärderas efter året men som upplägget är nu ser det ut att gynna båda våra föreningar.

Samtal förs också med Geografiska Förbundet i Stockholm om hur eventuella win-win-situationer för respektive förening kan skapas genom olika former av samarbeten. Till att börja med tar vi i detta nummer upp Geografiska Förbundets vårprogram.

Till sist några ord om debatten som rasat i media under hösten vad gäller geografi:

Jorden är platt! Skrev Expressens ledarskribent när hon åskådliggjorde meningsskiljaktigheterna mellan departementets och experternas förslag till kursplaner för grundskolan. Departementet vände i sista stund väsentliga delar i förslaget till att i första hand utgå ifrån Sverige och Norden, istället för Världen, vilket väckte en livlig debatt i alla led i medierna.

Det är tillfredställande att Geografi engagerar så många. I TV kan vi följa med i serien *Geografens testamente* som är en modern tappning av Nils Holgerssons resa. Följetongen vänder sig till de yngre. Redan när manuset skrevs kontaktades Geografilärarnas Riksförening av Johannes Berg som efterlyste förslag över intressanta geografiska mål inför inspelningen. Flera medlemmar har tipsat på fina platser och med spänning har vi följt med i handlingen bland landskapen, utifrån kartan och med den gamla geografiboken som återigen styr resan över Sverige!

Annica Grundström, ordförande
Geografilärarnas Riksförening

kretsarnas styrelser

Södra kretsen

Ordförande: Bengt Nilvén, Prästvägen 4, 247 45 Torna Hällestad, tel: 0730-35 32 49, mejl: bengtnilven@hotmail.com; vice ordförande: Lena-Maria Petersson, Markörvägen 24, 226 49, Lund, mejl: lepe23@utb.lund.se; sekreterare: Mette Thorsen-Trondman, Kilian Zollsgatan 30 A, 217 56 Malmö, mejl: mette.thorsen@pub.malmo.se; kassör: Magnus Grahn, Ö Vallgatan 5 B, 223 61 Lund, mejl: magnusgrahnlund@hotmail.com; ledamot: Rickard Runnerstedt, Alnarpsvägen 11 B, 232 53 Åkarp, mejl: rickard.runnerstedt@malmö.se.

Stockholmskretsen

Ordförande: Gunvor Larsson, Furunäsvägen 12, 181 43 Lidingö, tel: 08-765 53 07, mejl: gula@enskildagymnasiet.se; vice ordförande: Kristina Hansson; sekreterare: Ewonne Ekmyr-Göransson; kassör: Gunilla Wahlberg Åberg; ledamot: Sicken Karlsson-Björkman.

Östra kretsen

Ordförande: Pia Anderson, Kungsbro Grindtorp 2, 590 75 Ljungsbro, tel 013-663 89, mejl: piaan613@gmail.com; sekreterare: Josefin Bernhardsson; kassör: Karin Sandén, Bygdegatan 407, 583 31 Linköping, tel: 013-21 28 79, mejl: karin.sanden@bredband.net; revisor: Björn Segrell, Fasangatan 52, 582 37 Linköping, tel: 013-28 28 20, mejl: bjose@tema.liu.se; valberedning: Niklas Sörman och Jimi Nilsson.

Vänerkretsen

Ordförande: Leif Granath, Uddevalla; vice ordförande: Anders Tidström, Kilsgatan 6A, 703 54 Örebro; sekreterare och kassör: Ann Engström-Åberg, Hjortronstigen 2, 695 30 Laxå, tel: 0584-124 23, 070-550 16 02, mejl: ann.engstrom-aberg@telia.com; ledamöter: Anders Larsson, Åmål och Henrik Sahlin, Örebro.

Västra kretsen

Ordförande och kassör: Lennart Malmborg (Djupedalsskolan), Tjäderstigen 13, 435 43 Pixbo, tel: 031-88 09 67, 0706-66 09 67, mejl: lennart.malmborg@telia.com; vice ordförande: Kristina Ahlsén (Mimers Hus Gymnasium), Göteborg, tel: 031-778 84 19, mejl: kristina.ahlsen@kungalv.se; sekreterare: Olis Oljelund, tel: 031-24 95 87, 0733-86 07 86, mejl: olis.oljelund@utb.harryda.se; ledamöter: Anneli Andersson-Berg (Katrinelundsgymnasiet), mejl: anneli.andersson.berg@educ.goteborg.se; Bengt Magnusson Björksten, mejl: bengt.magnusson@educ.goteborg.se.

Kronobergskretsen

Ordförande: Peter Bengtsson, Västerportsvägen 22, 352 62 Växjö, mejl: peter.bengtsson@personal.tingsryd.se; vice ordförande: Patrik Bengtsson, Golfundan 18, 352 49 Växjö; sekreterare: Johan Kåberg, Stockvedsvägen 2, 352 44 Växjö, mejl: johan.kaberg@procivitas.se; kassör: Ingemar Svensson, Surbrunnsvägen 37, 352 45 Växjö, tel 0470-239 27, mejl: ingemar.svensson@uppvidinge.se; ledamöter: Bo Hansson, Ulf Nilsson och Britt Söderling.

geografiska tidskriftsfonden

Under 2010 fördjupades samarbetet mellan Geografilärarnas Riksförening och Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi (SSAG) genom att SSAG instiftade en donationsfond till förmån för Geografiska Notiser. Samarbetet kom till stånd för vårt gemensamma intresse i att göra geografiska forskningsresultat tillgängliga på svenska som fortbildning för lärare och andra intresserade.

Det är också viktigt att det finns kanaler på svenska för geografer att publicera i. Antalet geografiska periodiska publikationer på svenska har minskat under senare år – trots att resultat från geografisk forskning i dag kanske är mer aktuella än någonsin – klimat, migration, globalisering för att nämna några viktiga områden. Vi hoppas att genom fonden kunna skapa långsiktigt hållbara förutsättningar för att upprätthålla utgivningen av resultaten från svensk geografisk forskning.

Fonden är öppen för donationer och kommer på så sätt att över tid bygga upp sitt kapital. Kapitalet förvaltas i aktier, obligationer och värdepappersfonder och förutsätts växa i

takt med att ekonomin utvecklas. SSAG har mycket lång erfarenhet av att förvalta fonder och det kan i sammanhanget nämnas att all SSAGs förvaltning sker på ett etiskt ansvarsfullt sätt.

För mer information om hur man donerar, kontakta undertecknade eller sätt in din donation direkt på SSAGs konton. Märk inbetalningen »Donation till Geografiska tidskriftsfonden» och uppge det namn som kommer att nämnas vid publicering.

Gunhild Rosqvist, ordförande SSAG
(gunhild.rosqvist@natgeo.su.se)

Annica Grundström, ordförande Geografilärarnas Riksförening
(annica.gr@vilhelmina.com)

Thomas Borén, redaktör Geografiska Notiser och skattmästare SSAG
(thomas.boren@humangeo.su.se)

SSAG plusgiro: 15 25 10-4

SSAG bankkonto SE-banken (inkl clearingnr):
5368-10 049 43

stadgar

Geografiska tidskriftsfonden

SSAGs styrelse beslutade den 21 oktober 2010 att inrätta en donationsfond för stöd till Geografiska Notiser.

Stadgarna antagna av SSAGs styrelse den 28 december 2010.

§ 1. Fondens ändamål är att, i linje med SSAGs ändamål och första paragraf, göra geografiska forskningsresultat tillgängliga på svenska för forskare, lärare, studenter och en bredare allmänhet.

§ 2. Medel ur fonden ges som stipendium till utgivning av geografiska tidskrifter på svenska, i första hand till utgivningen av Geografiska Notiser, som för närvarande är en kvartalstidskrift, utgiven av Geografilärarnas Riksförening.

§ 3. Fonden tar emot donationer, som läggs till fondens kapital. Fonden förvaltas av SSAG på liknande sätt som andra av SSAGs fonder. Fonden, dess donatorer (om de inte annat önskar) och dess förvaltare, SSAG, ska regelbundet nämnas i de publikationer som erhåller fondmedel. Av den årliga avkastningen används en femtedel till kapitalets förökande och övriga fyra femtedelar till utgivningsbidrag enligt paragraf 2.

§ 4. Ansökan om stipendium inlämnas till styrelsen för SSAG. Efter prövning av inkomna ansökningshandlingar bestämmer styrelsen hur det för året tillgängliga beloppet skall delas ut.

§ 5. Ändringar i dessa stadgar kan göras endast om fondens donatorer är eniga därom.

meddelanden

Vegadagen, som arrangeras av Svenska Sällskapet för Antropologi och Geografi, går av stapeln den 27 april 2011 i Stockholm. Under Vegadagen ordnas ett symposium öppet för alla intresserade där årets Vega-medaljör Professor Terry Callaghan, professor i arktisk ekologi vid University of Sheffield tillsammans med andra forskare i naturgeografi berättar om sin forskning. Mer information om Vegadagen finns på www.ssag.se

Nordidactica – Journal of Humanities and Social Science Education är en ny ämnesdidaktisk nordisk tidskrift med fokus på forskning relevant för skola, lärarutbildningar och högre utbildning. I särskilt fokus för tidskriften finns bland annat geografiämnet. Det är en nätbaserad tidskrift som tillämpar peer-review. Tidskriftens bas kommer att vara vid Karlstad universitet och dess Centrum för samhällsvetenskaplig didaktik. Det första numret är planerat till maj.

NOFA 3 – Den tredje nordiska ämnesdidaktikkonferensen äger rum på Karlstads universitet 11–13 maj. På konferensen ordnas bland annat en workshop om geografididaktisk forskning av Gabriel Bladh, Hans-Olof Gottfridsson (Karlstad universitet) och Lena Molin (Uppsala universitet). Workshopens syfte är att bidra till att ge en översikt över forskningsläge av geografididaktiken inom samtliga nordiska länder (med viss tonvikt på norsk-svenska förhållanden) samt att kontextualisera skolgeografin i respektive nationella perspektiv. För mer information om konferensen, se www.kau.se/NOFA3.

The Fourth Nordic Geographers Meeting, årets kanske viktigaste geografihändelse i Norden, arrangeras denna gång av Roskilde universitet i Danmark den 24–27 maj. Det övergripande temat för konferensen är *Geographical Knowledge, Nature and Practice* och bland mängden av sessioner inom äm-

nets stora bredd finns bland annat en om *Geography and Education*. Läs mer på <http://ruconf.ruc.dk/index.php/ngm/ngm2011>

Nyhetsbrev – International Geographical Union (<http://igu-online.org>) har ett antal kommissioner som bevakar geografi ur olika perspektiv. Bland dem finns en som handlar om geografisk undervisning – Commission on Geographical Education (<http://www.igu-cge.org>). Den senare ger ut ett nyhetsbrev ett par gånger per år som kan laddas ned (gratis) från deras hemsida. Senaste numret innehåller 26 sidor med information om internationella geografiska konferenser, tidskrifter, läroplaner och mycket annat med fokus just på geografiundervisning, t ex *Primary Geography*, en tidskrift som handlar om undervisning av barn och unga elever.

Geografiska Förbundets vårprogram i vilket GRs medlemmar är välkomna att delta. Läs mer på www.geof.se

Onsdag 23 mars: Klimatforskning i tropikerna – filmvisning och föredrag av Geografiska Förbundets stipendiater. Tid och plats: 18.00 i Ahlmannsalen i Geovetenskapens hus, Frescati (Stockholm). Dokumentären »Dyka i labyrinten» visar hur grottdykare och arkeologer undersöker en labyrint av undervattensgångar och tunnlar i Blue Hole på Bahamas, en miljö med bevarade fossiler och stalagmiter som klimatarkiv. Efteråt berättar GF-stipendiaterna Meighan Boyd om liknande miljö och grottformationer i Gaspere Cave på Trinidad och Gaël Sorey om markanvändning och resiliens i Malagarasi Wetlands i västra Tanzania. Eftersitts till självkostnadspris.

Onsdag 13 april: Whisky on the Rocks. Tid och plats: 18.00 i Ahlmannsalen i Geovetenskapens hus, Frescati (Stockholm). Alasdair Skelton, professor i geokemi och petrologi vid Stockholms universitet, berättar hur malt-

whiskyns karaktär skapas av det vatten som dränerats genom Skottlands berggrund samt hur den också påverkas av klimatet och de kvartära jordmånerna. Eftersits till självkostnadspris.

Slutet av maj: Fasadstentyper i innerstaden:
Under två timmars stadsvandring njuter vi av stadens arkitektur och får insikt i de olika bergarter som präglar centrala Stockholm. Mer information kommer på www.geof.se

kallelse årsmöte

Geografilärarnas Riksförenings årsmöte 2011 kommer att äga rum i Malmö den 26 mars. Dagordning, tid och lokal och mer information finns på hemsidan www.geografitorget.se.

Välkomna!

kretsarna kallar

Mycket av kretsarnas verksamhet annonseras först och ibland endast på Geografilärarnas Riksförenings sajt www.geografitorget.se. Via sajten går det också att prenumerera (gratis) på Geografitorgets Nyhetsbrev och via mejl på det sättet få information om de senaste uppdateringarna, kallelser till möten, exkursioner och mycket annat.

Stockholmskretsen årsmöte

Årsmöte i Stockholmskretsen tisdagen den 29 mars kl 17.30 i Geovetenskapens hus, Frescati (T-bana: Universitetet). Vi är i Allrummet (U1) vid huvudentrén. Titta på hemsidan för mera innehåll den kvällen.

Vid mötet kommer vi också planera för studiebesök/exkursion i maj och höstprogrammet med nya läroplaner som utgångspunkt.

Du som tänkt på att någon gång vara med i en av ämnesföreningarnas styrelser, nu har Du chansen. Ring eller mejla till mig och framför Dina önskemål och visioner! Väl mött den 29 mars.

Mer information om Stockholmskretsens möten och verksamheter finns på hemsidan (www.geografitorget.se)

Välkomna!

Gunvor Larsson

ordförande Stockholmskretsen
(gula@enskildagymnasiet.se)

Västra kretsen årsmöte och exkursion

Tisdagen den 22 mars klockan 18.00 (Mimers hus, Kungälv) håller Västra kretsen årsmöte med efterföljande föredrag av Harry Isaks-son med titeln *Everestvandring*. Harry Isaks-son har besökt området ett flertal gånger och han kommer att berätta om sina intryck.

Under våren planeras också gemensam exkursion tillsammans med biologerna till oceanografernas undersökningar i Byfjorden.

Mer information kommer på hemsidan (www.geografitorget.se)

Lennart Malmborg

ordförande Västra kretsen